

Den kollektiva hjärnan

Rapport från en nätverksträff för självorganiserade aktörer

I juni reser jag till Göteborg för att medverka i Den kollektiva hjärnan. Det är en nätverksträff för självorganiserade aktörer (individer eller organisationer) inom konsten. Kortfattat kan en summera Den kollektiva hjärnan som ett gemensamt redskap och sammanhang att hämta inspiration och kraft ur.

Ganska snabbt förstår jag att alla 40-50 deltagare har olika syften och mål med sina verksamheter, för att inte tala om förutsättningar för överlevnad. Vi sitter i samma båt och samtidigt inte. Att prata finansiering är A och O även om de flesta inte har någon överhuvudtaget. Föreläsarna (som både är med i nätverket och inbjudna utifrån) har ibland ett konkret problem de vill ta upp. Det kan handla om hur deras galleri används som verktyg av staden för gentrifieringsprocesser. Andra arrangerar workshops för att visa hur dem arbetar på daglig basis i sin hemkommun. Mellan föreläsningarna finns ibland tid för diskussioner i mindre grupper. Där sker de mest fruktbara och personliga mötena, ansikten får namn och samband.

Självorganisering brukar ofta lyftas fram som en språngbräda ur vilken nya sätt att arbeta, finansiera och även demokratisera konsten skapas. Det är tre ganska tunga ansvarsbitar som vilar på axlarna hos verksamheter som nästan enbart går runt tack vare ideella krafter. Av naturliga skäl blir därför fokus centrerat kring ekonomi. Under de två dagar jag deltar i Den kollektiva hjärnan berättar jag återkommande om den verksamhet jag representerar, Galleri Verkligheten i Umeå. Framförallt säger jag en fras, flera gånger: Vi jobbar för att skapa den konstvärld som vi själva vill se. Nina Bondeson säger i en [intervju](#) om självorganiserade i Göteborg att vi måste stötta varandras olika vägval och kunskapstraditioner, våga utmana invanda sätt att se på det vi ser på – de skopiska regimer vi är skolade i. Med enklare ord handlar det om att se vem och vad det är som värderar vår syn på konst och vilka som har mest inflytande i det här systemet. Vems röst får ta mest plats? Och hur kan vi ändra det?

Att de flesta aktörer som deltar i nätverksträffen verkar utanför storstadsregionerna är kanske naturligt. Möjligheten att etablera sig utanför olika typer av centrum, där kommersiella krafter är norm, är oftast lättare i fråga om utrymme både lokalmässigt och kulturpolitiskt. Ett nätverk som Den kollektiva hjärnan blir därmed ett redskap att hitta sammanhang och utbyten att ta inspiration och kraft ur. Vår digitala samtid har skapat förutsättningen att som konstnär kunna bo och verka varsomhelst med en fungerande uppkoppling.

Inte helt oväntat blir frågan i slutet av helgen hur Den kollektiva hjärnans arbete ska fortsätta efter det här. Finns det en struktur? Behövs det en struktur? Hittills har nätverket bubblat upp på olika platser i Sverige beroende på vem som har tagit initiativ till en träff. Och värden för nätverksträffen i Göteborg, Galleri Box, skriver själva i sin inbjudan "Inom naturen organiserar sig fiskar så att de simmar i strukturerande svärmar. Därigenom finner de kortaste ruten till matkällor. Träd av samma art kommunicerar med varandra genom omfattande delade rotsystem som förser svagare individer med näring, medan eldflugor synkroniserar sitt blinkande."

Text och foto: Mia Rogersdotter Olofsson

Volym 2017-06-20